

Universitätsbibliothek Paderborn

**Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi
Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XXXIV. Cur; cùm eo fine creati simus, vt salueremur omnes; aliqui ab hoc
fine excidant?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

QVÆSTIO XXXIV.

*Cur; cùm eo fine creatísimus, vt si-
uaremur omnes; aliquatibz hoc
fine excidant?*

CALVINISTAE, vt docuiamus, omnem &
solam causam referunt in unam Dei volun-
tatem, ab aeterno statutam, etiam sine prævi-
sione ullius culpæ. Et quidem pauculi sunt
eis predestinati: Et circa hos solos suam ex-
ercent, aiunt, misericordiam Deus; iustitiam
contra reprobos indicat causâ eos damnans
morti, ad peccatum incitans, quo puniendi
habeat occasionem. Sic verò crudelem faci-
unt Deum contra infantes.

SVA DENT istis. 1. Cum nondum nati fuissent,
&c. Esau odio habui: Rom. 8.

2. Ibid. Non est voluntis, neque currentis; sed mi-
serentis Dei.

3. Cuius vult miseretur, & quem vult indu-
rat.

4. In hoc ipsum excitaui te, vt ostendam in te
virtutem meam. &c. Ergo reprobationis cau-
sa est sola Dei voluntas, non reprobati
culpa.

AVTOR. Deus ex se, suaque boni-
tate creauit hominem, genusque hu-
manum eo fine, vt omnes salui fieri-
rent; hucque media naturæ & gratiæ
dedit necessaria. Quod autem excidi-
mus omnes, & multi reprobentur; id
accidit vitio hominum, non Dei or-
dinatione. Ita S. Patres Chrysostomus,
D. Thomas. Vnde duplex fit Dei vo-
luntas. Primaria seu Antecedens opera
nostra: Secundaria seu Consequens opera
nostra; illa est ex Deo, haec ex nobis
occasionem sumit. Illa est bonitatis,
& vult omnes saluos fieri; haec est iu-
stitiae. Vnde Tertius de resur. Deus de suo
Optimus, de nostro Iustus est.

Docetur tribus. I. Gen. 1. Creavit

g

Denuo

Deus hominem ad imaginem, quoad dona naturæ, & similitudinem suam, quoad dona gratiæ; eo fine, ut saluaretur: parque lors futura totius erat posteritatis. Nullus igitur ante lapsum ad interitum erat a Deo destinatus. Illud fatetur Caluinus Inst. I. c. 15. §. 4. Sub imagine, ad quam homo conditus est, comprehenditur quicquid ad eternam vitam spectat. Sic & alibi saepius. Si ergo Deus homines condidit ad vitam æternam; ut vere ait Caluinus; quomodo quosdam ad damnationem Voluntate Dei Antecedente destinatos contendit? Deinde ita iubemur, Eph. 4. Renouamini Spiritu mentis vestrae, & induite nouum hominem, qui secundum Deum creatus est, sc. ad imaginem ac similitudinem primogeniam: at ita per Christum renouamur. Sic & Colos. 3. Exfoliantes vos veterem hominem cum actibus suis, & induentes nouum, cum qui renouatur in agnitionem secundum imaginem eius, qui creauit illum. Ergo ante lapsum Adæ omnes erant iusti; nullus reprobus.

I. Adam in persona totius posteritatis potuit seruare præceptum Dei; alioquin mortem intentantis, Gen. 2. & potuit idem transgredi. Ergo sicut liberè transgrediendo traxit omnes posteros in mortem; sic liberè obtemperando se & posteros à morte vendicasset. Non igitur Deus prohibitu suo destinauit homines ad mortem. Quia Sa. 1. Deus mortem non fecit. Quin Sap. 2. Deus creauit hominem inextermimabilem: inuidia autem diaboli mors intravit. Rom. 5. Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, & per peccatum mors. Et sic, I. Cor. 15. In Adam omnes moriuntur. Adda, quod ipse fatetur

Caluinus Inst. 2. c. 1. §. 10. A carni nostra culpa non à Deo nostra carnis perdito est. Quando non alia ratione perimus, nisi quia degenerauimus à prima nostra conditio. Ib. Homini TANTVM suum exitiu ascribendum apparet; cum Dei benignitas etitudinem adeptus sua ipse dementia vanitatem delapsus est. Itaque rursus hicce contradicit sibi Caluinus assertens aliquos ad damnationem esse destinatos ex sola Dei voluntate, sine præcisione peccati.

II. I. Quia Deus decreuit magis am Misericordiam circa nos declarare, quam Iustitiam. Nam, Ps. 24. Vnde via Domini misericordia & veritas. Ps. 144. Miserationes eius super omnia opera eius. Quare hoc qui negat, ut Caluinus, est impius. Hocque amplius, quod Dominus nos hortatur, Lxx. vt misericordes simus etiam erga micos: tum quia isto superamus genitilium benignantem: tum quia facilij Dei sumus, qui iustis iniustis quanta benignè facit. Quo minus credendus est sine præuisis peccatis quosdam reprobasse. Plane nostra sententia spem suscitat peccatoribus: Caluinus cunctis obiicit desperationem, Deo tyrannidem.

Manet igitur istud: In decadentibus absque baptismo parvulis reprobationis causa est pec. orig.: in Adolis baptizatis, pec. actuale finale: in Infidelibus pec. or. & actuale.

DICO AD obiectas Autoritates.
1. Ex loquuntur de homine corrupto per pec. orig. iuxta S. Petrus, non de reprobatione ante præsumptum peccatum, ut Caluinus fingit:
2. Agunt de reprobatione à gratia at Cal-

at Caluinus infert reprobationem à gloria ante praeiūlum peccatum. Cur igitur hic reprobatur, non ille? Quia impius est & peccator. 1. Cor. 11. Propter incredulitatem. Aug. l. i. ad Simplicianum. c. 9. Deus non odit Esau hominem; sed odit Esau peccatorem. Idem epist. 105. Quibus Deus misericordiam non impetratur, ut non impetratur, merentur. Ergo Mat. 25. Ite maledicti: &c. e- surui enim, & non. &c.

QVÆSTIO XXXV.

An decretum Dei tollat arbitrij liberatatem, ut in uitabili necessitate, his saluentur, ille per-eant?

LUTHERVS in Affect. art. 36. aic: Liberum arbitrium est segmentum in rebus; seu titulus sine re. Quia nullum est in manu sua quippiam cogitare mali aut boni; sed omnia sub Deo sunt; contra quem nibil possimus. Vnde Poeta: Certo sunt omnia lege.

SVADET isto. Ila. 41. Benè, aut Malè, si potestis facite.

AVTOR. De isto hic strictim; infrā de plano & pleno.

I. Vlus liberi arbitrii in moralibus penderat naturæ viribus: Tēste experientia. At in supernaturalibus pēdet à gratia: Quam vt habeamus non est in nostra potestate: Est tamen hoc, ut donatā eccl̄e vtamur cooperantes eidem.

DICO AD Isaiam, hunc ibi loqui de idolis gentium; non de hominibus.

CALVINVS affirmat Inst. 3. cap. 21. §. 7. 2. Item c. 23. §. 8. Obtinere volunt, permittere modo, non autem Volente Deo, perire impios. 3. Ibid. Non dubitabo cum Augustino simpliciter fateri, Voluntatem Dei esse, rerum Necesitatem; atque id necessarium futurum esse, quod ille noluerit.

SVADET igitur ista Caluinus istis. 1. Quia

Nil fit permittente, sed omnia Volente Deo sunt.

2. Voluntas Dei est necessitas rerum.

3. Idque teste S. Augustino.

4. Extinctum, aut labefactatum est lib. arbitrium orig. peccato.

5. Quia vt lapsus in latrones, spoliatus est vestibus gratia, & vulneratus est in carne: sic & lib. arb. est exutum gratia, & semiuium in naturę donis. Vnde laborat ab Ignorantie, Malitia, Infirmitatis, & Concupiscentiae vulneribus.

6. Præscientia Dei est infallibilis: ergo quicquid futurum præscit Deus, id infallibiliter futurum est: At præscit omnia quæ facturi sumus: ergo infallibiliter sunt futura; sicut necesse erit.

AVTOR. Cum homo in statu innocentiae cum lib. arbitrio sit creatus; ipso teste Caluino Inst. 1.c. 18. §. 8, idque Caluinus amissum velit: age quo Modo amissum erit?

1. Per pec. originale?

2. Actuale?

3. Gratiam Dei?

4. Præscientiam Dei?

5. Voluntatem Dei?

6. Prouidentiam & Prædestinacionem Dei?

At horum nullo modorum.

I. Non per Pec. Orig. 1. Ita Conc. Trid. sess. 6. can. 5. ex Scripturis: Vide Antichristum p. 4. q. 20. Num. 30. In arbitrio viri erit, siue faciat, siue non faciat. Hoc & similia dicuntur de homine post lapsum; ergo habet lib. arb. & non amisit per pec. orig.

2. Experientia docet omnes homines esse liberi arbitrij in omnibus humanis actionibus.

H. Non per Pec. Actuale: Quia, tametsi peccator nequeat agere opera meritoria, & supernaturalia sine

